

voor naaldhout, te handhaven. Tevens wijst de auteur op mogelijkheden om op andere plaatsen op het landgoed door middel van het bosbeheer nieuwe kansen te creëren voor de nachtzwaluw. Dat betekent bijvoorbeeld kleine kapvlakten, inplanten met naaldhout, en het systematisch dunnen van rijen. Tot slot adviseert de auteur de begrenzing van de SPA te wijzigen op basis van een beter inzicht in de verspreiding van de nachtzwaluw op het landgoed.

Goede analyse

Het rapport is interessant omdat er nu eens een goede analyse is gemaakt van de mogelijkheden en de onmogelijkheden die de Vogelrichtlijn biedt aan de hand van een geschikt praktijkvoorbeeld. Een dergelijke analyse zou voor meer gebieden wenselijk zijn omdat dat het draagvlak voor de aanwijzing van SPA's vergroot en tevens kan leiden tot een effectievere begrenzing van de gebieden. Daarnaast geeft het rapport aan dat al te stringente maatregelen vaak niet nodig zijn om een soort optimaal te beschermen. Sommige maatregelen kunnen zelfs averechts werken. Tevens geeft het rapport goed inzicht in de biotoepen van de nachtzwaluw. Met name de informatie over het bos- en recreatiebeheer en de jacht is interessant, zodat ook beheerders van andere bosgebieden met deze bedreigde vogelsoort er hun voordeel mee kunnen doen.

IBN-rapport 453: 'Nachtzwaluwen op het landgoed De Utrecht en de Vogelrichtlijn' van D. Jonkers is verkrijgbaar door overmaking f 30,- op banknummer 397066392 ten name van IBN-DLO te Wageningen. Vermeld op de overschrijving het nummer van het rapport en naam en afleveradres, indien die afwijken van het overschrijvingsformulier.

H. Dekker is redacteur van het Vakblad Natuurbeheer.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

GOEDE ZICHTBAARHEID VERGROOT VEILIGHEID

G.T.M. Grimberg

Veel buitenwerkzaamheden vinden plaats langs de openbare weg. Daarom is het goed dat de verkeersdeelnemers de werkers langs de weg goed gezien worden. Blijkt uit de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E, zie Handboek Arbeidsomstandigheden voor Boswerk, verkrijgbaar bij het Bosschap) dat er veiligheidsrisico's verbonden zijn aan het werken langs de openbare weg, dan moet er waarschuwings- of signaalkleding worden gedragen.

Waar moet signaalkleding aan voldoen?

De NEN-EN 471 is de norm voor 'waarschuwingskleding met hoge zichtbaarheid', zoals signaalkleding officieel wordt aangeduid. De norm onderscheidt drie klassen signaalkleding:

- Klasse I: bescherming tegen minder gevaarlijke invloeden (normale werkkleding)
- Klasse II: bescherming tegen gevaarlijke invloeden (langs de openbare weg en op plaatsen waar verkeersbewegingen plaatsvinden)
- Klasse III: bescherming tegen levensbedreigende invloeden (langs snelwegen)

De norm stelt eisen aan de minimale oppervlakte van zowel het fluorescerende materiaal dat in de signaalkleding is geïntegreerd als de retroreflecterende stroken die op de kleding zijn aangebracht (zie tabel 1).

De retroreflecterende stroken moeten minimaal 50 mm breed zijn; voor verkeersvesten geldt een minimale breedte van 30 mm.

Rijkswaterstaat stelt aan veiligheidskle-

Rijkswaterstaat eist behalve de gangbare horizontale strepen ook verticale strepen op de signaalkleding. Foto: Stierman.

ding extra eisen. Behalve de gangbare horizontale strepen eist Rijkswaterstaat ook verticale strepen op de signaalkleding. Deze hogere eis is niet alleen van belang voor mensen die in dienst zijn bij Rijkswaterstaat, maar ook voor diegenen die in opdracht van Rijkswaterstaat werken.

Voor fluorescerende delen is geen specifieke signaalkleur in de NEN-EN 471 opgenomen, maar in de praktijk komt de kleur oranje veel voor; geel en rood zijn ook toegestaan.

De aankoop van signaalkleding

Let er bij de aanschaf van signaalkleding op dat de fluorescerende en retroreflecterende delen op de kleding moeten voldoen aan de minimumafmetingen uit tabel 1. Ga ook na of de signaalnorm in de afzonderlijke kledingstukken wordt gehaald of dat het bijvoorbeeld nodig is om een combinatie van jack en broek te dragen om aan de norm te voldoen.

30

Maak bij de keuze van beschermende kleding een afweging tussen enerzijds een optimale bescherming en anderzijds voldoende draagcomfort en bewegingsvrijheid. Foto: Stierman.

Tabel 1. Minimaal vereist oppervlak van zichtbaar materiaal in m² (conform NEN-EN 471)

Materiaal / klasse	I	II	III
Fluorescerende delen	0,14	0,50	0,80
Retroreflecterende stroken	0,10	0,13	0,20

Bij het werken met een houtversnipperaar moeten de vereiste fluorescerende en retroreflecterende delen zijn geïntegreerd in de versnipperkleding (overall). Zaagt de bedieningsman van de versnipperaar tevens (ook al is dat af en toe) met een motorkettingzaag, dan moet de overall tevens een zaagbescherming hebben. In dit laatste geval dient de overall aan drie normen te voldoen: de NEN-EN 381-5, NEN-EN 471 en de NEN-EN 510. Bij houtversnipperwerk mag in geen geval een verkeersvest worden gedragen; bij enkel zaagwerkzaamheden langs de weg is voor het vergroten van de zichtbaarheid het dragen van een verkeersvest wel toegestaan en is men niet verplicht om speciaal een zaagbroek met signaalkleur en reflectiestroken te dragen.

Maak tot slot bij de keuze van beschermende kleding een afweging tussen enerzijds een optimale bescherming en anderzijds voldoende draagcomfort en bewegingsvrijheid.

Gebruik en onderhoud

Zorg ervoor dat u de noodzakelijke signaalkleding binnen handbereik heeft. Soms kan een omslag van het weer het dragen van signaalkleding plotseling noodzakelijk maken. Draag alle kleding gesloten en controleer de kleding regelmatig en herstel scheuren met materiaal dat dezelfde eigenschappen heeft. Vervang kleding na onherstelbare beschadiging en wanneer de fluorescerende en retroreflecterende eigenschappen duidelijk door slijtage of veroudering zijn verminderd. Voor het regelmatig reinigen van de kleding moet u zich aan de was- en onderhoudsvoorschriften van de fabrikant houden. Was de kleding bij voorkeur binnenstebuiten en gebruik in geen geval bleekmiddelen of wasverzachters. Berg de kleding droog op en buiten bereik van zonlicht (UV-straling vermindert de lichtintensiteit van de fluorescerende laag). En tot

slot, draag uiteraard geen andere kledingstukken over de signaalkleding.

G.T.M. Grimberg werkt bij het IKC Natuurbeheer, afdeling Bos.